

**Ўзбекистон Республикаси
Соғлиқни сақлаш вазирлиги**

5111000- Касб таълими (5510100 – Даволаш иши)
бакалавриат таълим йўналишининг малака талаблари

Тошкент

СЎЗ БОШИ

1. ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН ВА КИРИТИЛГАН:

- Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги хузуридаги Республика тиббий таълимни ривожлантириш маркази;
- Тошкент тиббиёт академияси

2. ТАСДИҚЛАНГАН ВА АМАЛГА КИРИТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси соғлиқни сақлаш вазирлигининг 201_ йил «___» _____ даги _____ - сонли буйруғи.

3. ЖОРИЙ ЭТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги.

Мазкур малака талабни Ўзбекистон Республикаси худудида расмий чоп этиш ҳуқуқи Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги билан келишилиб Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлигига тегишлидир.

МУНДАРИЖА

Т/р	бет
1. 5111000 - Касб таълими (5510100 – Даволаш иши) бакалавриат таълим йўналишининг умумий таснифи.....	4
1.1. Қўлланиш соҳаси	4
1.2. 5111000 - Касб таълими (5510100 – Даволаш иши) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг таснифи.....	4
2. 5111000 - Касб таълими (5510100 – Даволаш иши) таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар	7
2.1. Бакалаврларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар	7
2.2. 5111000 - Касб таълими (5510100 – Даволаш иши) таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий фаолиятларига қўйиладиган малака талаблари	7
3. 5111000 - Касб таълими (5510100 – Даволаш иши) бакалавриат таълим йўналиши ўқув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар	9
3.1. Ўқув режа фанлари блоклари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар	9
3.2. 5111000- Касб таълими (5510100 – Даволаш иши) бакалавриат таълим йўналиши ўқув режасидаги юклама ҳажми.....	14

1. 5111000- Касб таълими (5510100 – Даволаш иши) бакалаврият таълим йўналишининг умумий таснифи

5111000- Касб таълими (5510100 – Даволаш иши) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар тайёрловчи олий таълимнинг ўқув режа ва фан дастури асосида амалга оширилади, унинг назарий ва амалий машгулотларини тўлиқ ўзлаштирган, якуний давлат аттестациясидан муваффақиятли ўтган шахсга «бакалавр» малакаси (даражаси) ҳамда олий маълумот тўғрисидаги давлат намунасидаги расмий ҳужжат(лар) берилади.

Ўқув режа ва фан дастурининг меъёрий муддати ва мос малака(даража)си 1-жадвалда келтирилган.

1-жадвал

Ўқув режа ва фан дастурининг муддати ва битирувчиларнинг малака(даража)си

Ўқув режа ва фан дастурининг номи	Малака (даража)	Ўқув режа ва фан дастурини ўзлаштиришнинг меъёрий муддати
Бакалавриятнинг ўқув режа ва фан дастурлари	Бакалавр	6 йил

1.1. Қўлланиш соҳаси

1.1.1. Олий таълимнинг ушбу малака талаби **5111000- Касб таълими (5510100 – Даволаш иши)** таълим йўналиши бўйича олий маълумотли бакалаврлар тайёрлаш ўқув режа ва фан дастурларининг ўзлаштирилишини амалга оширишда Ўзбекистон Республикаси ҳудудидаги барча олий таълим муассасалари учун талаблар мажмуини ифодалайди.

1.1.2. Олий таълим муассасаси мазкур бакалаврият таълим йўналиши бўйича кадрлар тайёрлаш ваколатига эга бўлганда малака талаби асосида ўқув режа ва фан дастурларини амалга ошириш ҳуқуқига эга деб ҳисобланади.

1.1.3. Малака талабининг асосий фойдаланувчилари:

– мазкур таълим йўналиш бўйича фан, техника ва ижтимоий соҳа ютуқларини ҳисобга олган ҳолда ўқув режа ва фан дастурларини сифатли ишлаб чиқиш, самарали амалга ошириш ва янгилаш учун масъул олий таълим муассасаларининг профессор - ўқитувчилари;

– таълим йўналишининг ўқув режа ва фан дастурларини ўзлаштириш бўйича ўқув-тарбия фаолиятини самарали амалга оширувчи барча ходимлари ва талабалари;

– ўз ваколат доирасида битирувчиларнинг тайёргарлик даражасига жавоб берадиган олий таълим муассасаларининг бошқарув ходимлари (ректор, проректорлар, ўқув бўлими бошлиғи, деканлар ва кафедра мудирлари);

– битирувчиларнинг тайёргарлик даражасини баҳолашни амалга оширувчи Давлат аттестация ва имтиҳон комиссиялари;

– олий таълим муассасасини молиялаштиришни таъминловчи органлар;

– олий таълим тизимини аккредитация ва сифатини назорат қилувчи ваколатли Давлат органлари;

– таълим йўналишини ихтиёрий танлаш ҳуқуқига эга бўлган абитуриентлар ва бошқа манфаатдорлар.

1.2. 5111000- Касб таълими (5510100 – Даволаш иши) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг таснифи

1.2.1. 5111000- Касб таълими (5510100 – Даволаш иши) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятининг соҳалари:

5111000- Касб таълими (5510100 – Даволаш иши) бакалаврият таълим йўналиши – фан ва соғлиқни сақлаш соҳаларига тегишли йўналиш бўлиб, соғлиқни сақлаш тизими

муассасаларида, аҳоли ўртасида ўткир ва сурункали касалликларнинг тарқалишини олдини олиш, соғлом турмуш тарзини тарғибот қилиш, касалликларни ташхислаш ва даволашнинг замонавий усулларида кенг фойдаланган ҳолда беморларнинг тиббий муаммолари бўйича асосий вазифаларни ҳал қилиш, соғлиқни сақлаш тизимининг бирламчи бўғинида тиббий-ижтимоий вазифаларни бажариш бўйича комплекс масалаларни ечишни ўз ичига олади.

Йўналиши бўйича фан, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиққан ҳолда бакалаврларнинг касбий фаолият соҳаларида қўшимча ва ўзгаришлар бўлиши мумкин.

1.2.2. 5111000- Касб таълими (5510100 – Даволаш иши) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг объектлари:

– таълим тизимидаги ўқув жараёни, таълим соҳасига таълуқли стандартлар, дастурлар, ҳужжатлар, ўқувчи ва талабалар, ўқув жараёнида қўлланиладиган усул ва воситалар;

– соғлиқни сақлаш тизимидаги жараёнлар, соғлиқни сақлаш тизимида тегишли дастурлар, стандартлар, илмий мақолалар, тезислар, илмий-тадқиқот ишлари, меъёрий ҳужжатлар, маълумотномалар, ҳисоботлар;

– тиббиёт асбоб-ускуналари, дори воситалари, муолажалар, ресурслар, воситалар, усул ва услублар мажмуаси;

– жамият, аҳоли, оила, беморлар, тиббий ёрдамга муҳтож қариялар, катталар ва болалар, аёллар ва эркеклар;

– илмий-тадқиқот жараёни.

Йўналиши бўйича фан, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиққан ҳолда бакалаврларнинг касбий фаолият объектларида қўшимча ва ўзгаришлар бўлиши мумкин.

5111000- Касб таълими (5510100 – Даволаш иши) таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий фаолияти қуйидагиларни қамраб олади:

– *ўрта махсус, касб-ҳунар таълими муассасаларида таълим жараёнини ташкил этиш ва мутахассисликка доир тиббий фанларни талаб даражасида ўқитиш;*

– *соғлиқни сақлаш бирламчи тизимида тиббий - ижтимоий фаолиятни ташкил этиш;*

– *аҳоли орасида кенг тарқалган ўткир ва сурункали касалликлар бўйича барча турдаги профилактик чора-тадбирларни ишлаб чиқиш ва тадбиқ этиш;*

– *шошилиш ёрдам кўлами бўйича зарур назарий ва амалий билимларга эга бўлиш ҳамда амалиётда қўллаш;*

– *тиббиёт соҳасида долзарб бўлган касалликлар, муоммолар бўйича замонавий маълумотларга эга бўлиш ва меҳнат фаолияти давомида ўз устида ишлаш;*

– *аҳоли орасида кенг тарқалган касалликлар бўйича замонавий ташхислаш ва даволаш усулларида мақсадга йўналтирилган ҳолда амалиётда қўллаш;*

– *реабилитация чоралари талаб қилинадиган ҳолатларда аҳолига зарур бўлган тиббий хизмат кўламини билиш ҳамда чора-тадбирларни ўз вақтида амалга ошириш ;*

– *аҳолини ижтимоий муҳофаза қилишда унинг учун маъсул бўлган ташкилотлар билан ҳамкорликда мавжуд ресурслардан унумли фойдаланиш;*

– *соғлиқни сақлаш бирламчи тизимининг меҳнат ресурсларидан оқилона фойдаланиш ва уларни самарали бошқаришда иштирок этиш;*

– *тиббиёт соҳасида долзарб бўлган муоммолар бўйича илмий-тадқиқот фаолиятини талаб даражасида олиб бориш.*

1.2.3. 5111000- Касб таълими (5510100 – Даволаш иши) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг турлари

• *ўрта махсус, касб-ҳунар таълими муассасаларида педагогик фаолият;*

- тиббий-профилактик;
- тезкор ва шошилинч тиббий ёрдам;
- таъхислаш ва даволаш;
- реабилитация;
- тиббий-ижтимоий;
- таъкилий- бошқарув;
- илмий-тадқиқот.

Йўналиш бўйича фан, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиққан ҳолда бакалаврларнинг касбий фаолият соҳаларида қўшимча ва ўзгаришлар бўлиши мумкин.

Таълим йўналиши бўйича тайёрланган бакалаврлар касбий фаолиятларининг муайян турлари таълим жараёнининг манфаатдор иштирокчилари билан ҳамкорликда олий таълим муассасаси томонидан аниқланади.

1.2.4. Таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий мослашув имкониятлари

Таълим йўналиши бўйича бакалавр педагогик қайта тайёрлашдан ўтгандан сўнг ўрта махсус, касб-хунар таълим муассасаларида махсус фанларни ўқитиши мумкин.

1.2.5. Таълимни давом эттириш имкониятлари

5111000- Касб таълими (5510100 – Даволаш иши) таълим йўналиши бўйича бакалавр касбий тайёргарликдан кейин:

- 5A510101 - Акушерлик ва гинекология;
- 5A510102 – Эндокринология;
- 5A510103 – Терапия (йўналишлар бўйича);
- 5A510104 – Оториноларингология;
- 5A510105 – Кардиология;
- 5A510106 – Офтальмология;
- 5A510107 - Юқумли касалликлар (йўналишлар бўйича);
- 5A510108 – Дерматовенерология;
- 5A510109 – Неврология;
- 5A510110 - Умумий онкология;
- 5A510111 – Психиатрия;
- 5A510112 – Хирургия (йўналишлар бўйича);
- 5A510113 - Таъхиснинг инструментал ва функционал усуллари (йўналишлар бўйича);
- 5A510114 – Нейрохирургия;
- 5A510115 - Соғлиқни сақлашни бошқариш (йўналишлар бўйича)
- 5A510116 – Тиббий психология;
- 5A510117 – Урология;
- 5A510118 – Морфология (йўналишлар бўйича);
- 5A510119 – Наркология;
- 5A510120 - Анестезиология ва реаниматология;
- 5A510121 – Травматология ва ортопедия;
- 5A510122 - Оилавий тиббиёт;
- 5A510123 - Суд тиббиёт экспертизаси;
- 5A510124 - Патологик анатомия;
- 5A510125 - Шошилинч тиббий ёрдам;
- 5A510126 – Фармакология
- 5A510127 - Спорт тиббиёти

– 5A510128 - *Диетология* магистратура мутахассисликлари ҳамда клиник ординатура бўйича икки йилдан кам бўлмаган муддатда ўқишни давом эттириши мумкин.

Шунингдек, ўрнатилган тартибда мустақил тадқиқотчилик асосида илмий-тадқиқот ишларини олиб бориши мумкин.

2. 5111000- Касб таълими (5510100 – Даволаш иши) таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар

2.1. Бакалаврларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар:

- дунёқараш билан боғлиқ тизимли билимларга эга бўлиши; гуманитар ва табиий-илмий фанлар асосларини, жорий давлат сиёсатининг долзарб масалаларини билиши, ижтимоий муаммолар ва жараёнларни мустақил таҳлил қила олиши;

- Ватан тарихини билиши, маънавий миллий ва умуминсоний кадриятлар масалалари юзасидан ўз фикрини баён қила олиши ва илмий асослай билиши, миллий истиқлол гоёсига асосланган фаол ҳаётий нуқтаи назарга эга бўлиши;

- табиат ва жамиятда кечаётган жараён ва ҳодисалар ҳақида яхлит тасаввурга эга бўлиши, табиат ва жамият ривожланиши ҳақидаги билимларни эгаллаши ҳамда улардан замонавий илмий асосларда ҳаётда ва ўз касб фаолиятида фойдалана билиши;

- инсоннинг бошқа инсонга, жамиятга ва атроф муҳитга муносабатини белгиловчи ҳуқуқий ҳамда маънавий мезонларни билиши, касб фаолиятида уларни ҳисобга ола билиши;

- ахборот йиғиш, сақлаш, қайта ишлаш ва улардан фойдаланиш усулларини эгаллаган бўлиши, ўз касб фаолиятида мустақил асосланган қарорлар қабул қила олиши;

- тегишли бакалаврият йўналиши бўйича рақоботбардош умумкасбий тайёргарликка эга бўлиши;

- янги билимларни мустақил эгаллай билиши, ўз устида ишлаши ва меҳнат фаолиятини илмий асосда ташкил қила олиши;

- соғлом турмуш тарзи ва унга амал қилиш зарурияти тўғрисида илмий тасаввур ҳамда эътиқодга, ўзини жисмоний чиниқтириш ўқув ва кўникмаларига эга бўлиши лозим.

Бакалавр:

- таълим йўналиши бўйича олий маълумотли шахслар эгаллаши лозим бўлган лавозимларда мустақил ишлашга;

- тегишли бакалаврият йўналиши доирасида танланган мутахассислик бўйича магистратурада олий таълимни давом эттиришга;

- кадрларни қайта тайёрлаш ва малака ошириш тизимида қўшимча касб таълими олиш учун тайёрланадилар.

2.2. 5111000 – Касб таълими (5510100 – Даволаш иши) таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий фаолиятларига қўйиладиган малака талаблари:

Ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасаларида педагогик фаолиятида:

- ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасаларида мутахассисликка оид тайёргарлик йўналишида назарда тутилган ўқув фанлари бўйича назарий ва амалий машгулотларни ўтказиш қобилиятига эга бўлиши;

- ўқув фанларини ўқитиш услубиётини эгаллаши;

- замонавий ахборот ва педагогик технологиялардан фойдаланиб ўқув машгулотларини ўтказиш қобилиятига эга бўлиши;

- ўқитилаётган фанлар бўйича дарсларни ўтказиш учун зарур бўлган ўқув-услубий ҳужжатларни тузиш, тайёрлаш ва расмийлаштириш қобилиятига эга бўлиши;

– ўқитилаётган фан бўйича машгулотларни ўтказиш учун ўқитишнинг техник воситаларидан фойдаланиш қобилиятига эга бўлиши;

– мустақил таълим ва ижодий қидирув натижасида ўқитилаётган фан ҳамда педагогик фаолият соҳасидаги услублар, воситалар ва шакллар тизимида ўз-ўзини мунтазам такомиллаштириб бориш **қобилиятига эга бўлиши керак.**

Тиббий - профилактик фаолиятида:

– аҳоли орасида соғлом турмуш тарзини тарғибот қилиш;
– соғлиқни сақлаш тизимининг бирламчи бўғинида бирламчи, иккиламчи ва учламчи профилактика чора-тадбирларини ишлаб чиқиш;

– аҳоли орасида кенг тарқалган касалликларнинг олдини олиш бўйича чора-тадбирларни амалга ошириш;

– тиббий-профилактика фаолиятида илгор, замонавий технологияларни жорий этиш **қобилиятларига эга бўлиши керак.**

Тезкор ва шошилинч тиббий ёрдам фаолиятида:

– шошилинч ҳолатларни ўз вақтида аниқлаш;

– касалхонагача бўлган тез тиббий ёрдамни кўрсатиш;

– кўрсатмага кўра касалхонага юбориш **қобилиятларига эга бўлиши керак.**

Ташхислаш ва даволаш фаолиятида:

– аҳоли орасида касалликларни эрта ташхислаш;

– умумий амалиёт шифокори фаолиятида замонавий ташхислаш усулларида фойдаланиш;

– кенг тарқалган касалликларни замонавий усуллардан фойдаланган ҳолда тўғри даволаш;

– беморларни кўрсатмага кўра тор мутахассислар билан биргаликда олиб бориш ва даволаш;

– ўз фаолиятида далилларга асосланган тиббиёт стандартларидан фойдаланиш **қобилиятларига эга бўлиши керак.**

Реабилитация фаолиятида:

– касалликлар бўйича реабилитация чора тадбирларини ўтказишга кўрсатма ва қарши кўрсатмаларни, муддатларини тўғри аниқлаш;

– реабилитация чора-тадбирларини тўлиқ ҳажмда амалга ошириш;

– беморлар ўртасида реабилитация ўтказишда замонавий усуллардан фойдаланиш **қобилиятларига эга бўлиши керак.**

Тиббий-ижтимоий фаолиятида:

– ижтимоий соҳа ҳимоя органлари ва раҳм-шафқат хизматлари билан ҳамкорликда тиббий-ижтимоий хизмат турларини ташкиллаштириш ва хизмат кўрсатиш;

– аҳоли ўртасида жисмоний, тиббий-ижтимоий ва психологик нуфузни тиклаш ва ривожлантириш **қобилиятларига эга бўлиши керак.**

Ташкилий-бошқарув фаолиятида:

– соғлиқни сақлаш тизимининг бирламчи бўғинидаги даволаш-профилактика муассасаларида ишни ташкиллаштириш ва бошқариш;

– тиббиёт соҳасидаги бошқарувни ижтимоий-иқтисодий ривожланиш тенденцияларига мос тарзда такомиллаштириш;

– аҳоли соғлиги ҳолатининг асосий кўрсаткичларини режалаштириш, таҳлил қилиш ва ҳисобот тайёрлаш **қобилиятига эга бўлиши керак.**

Илмий-тадқиқот фаолиятида:

– илмий-тадқиқот институтлари ва илмий марказларда ахбортни ҳимоялашга оид мавзуларда илмий-тадқиқот ишларини олиб боришда иштирок этиш;

– интернет тармоғида энг янги илмий ютуқлар ҳақидаги маълумотларни мақсадга йўналган ҳолда қидириш ва топиш;

- ахборот хавфсизлигига оид илмий тўпламлар, маҳаллий ва чет эл илмий-тадқиқот ютуқларини ўрганиш;
- касбий фаолият объекти йўналишига мос янги илмий натижалар, илмий адабиётлар ёки илмий-тадқиқот лойиҳаларини ўрганиш;
- илмий-тадқиқот институтлари ва илмий марказларда экспериментал тадқиқотлар ўтказиш, уларнинг натижаларига ишлов бериш, баҳолаш ва бошқа касбий фаолият турларини бажариш;
- илмий-тадқиқот ишланмаларини тайёрлаш, соҳа адабиётлари экспертизасини амалга оширишда қатнашиш;
- тадқиқот натижалари ва ишланмаларини татбиқ этишда қатнашиш;
- маълумотларни жамлаш, қайта тайёрлаш, мавзу бўйича илмий маълумотларни тизимли таҳлил қилиш *қобилиятига эга бўлиши керак.*

3. 5111000- Касб таълими (5510100 – Даволаш иши) бакалаврият таълим йўналиши ўқув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар

5111000- Касб таълими (5510100 – Даволаш иши) бакалаврият таълим йўналиши ўқув режаси ва фанлар дастурлари умумий ўрта ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълими билан узлуксизлик ва узвийлик таъминланишини инobatга олган ҳолда ишлаб чиқилиши ва талабаларнинг қуйидаги мажбурий фанлар блокларини ўзлаштиришини назарда тутиши зарур:

- гуманитар ва табиий-илмий;
- клиникагача бўлган фанлар;
- клиник;
- кўшимча.

Касб фаолияти кўникмаларини эгаллаш учун малака амалиётлари ўтилиши назарда тутилиши шарт.

Ўқув режалар мажбурий ўқув фанлари билан бир қаторда талабалар танлаган фанларни ҳам ўз ичига олиши шарт.

Бакалаврият таълим йўналиши ўқув режаси ва фанлар дастурларини ўзлаштиришда талабаларнинг ўқув фанларига оид бир қанча масалалар ва муаммолар бўйича мустақил билим олиши назарда тутилиши лозим.

Бакалаврият таълим йўналиши ўқув режасига мувофиқ равишда якуний давлат аттестацияси билан тугалланиши шарт.

Ўқув режага киритиладиган ихтисосликка оид фанларнинг амалий машгулотлари ва клиник ўқув амалиёти олий таълим муассасаси ҳамда даволаш профилактика муассасаларида ўтказилади.

Назария ва амалиёт яхлитлигини таъминлаш учун талабаларнинг малакавий амалиётлари даволаш профилактика муассасаларида ўтказилади.

3.1. Ўқув режа фанлари блоклари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар

Гуманитар ва табиий-илмий фанлар блоки:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги томонидан тасдиқланадиган олий таълимнинг бакалаврият таълим йўналишлари ўқув режаларидаги гуманитар ва табиий-илмий фанлар блокига қўйиладиган умумий талаблар асосида белгиланади.

Клиникагача фанлар блоки:

умумий ўрта ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълими билан узвийлик ҳамда узлуксизликни инobatга олган ҳолда математик тушунчалар ва тасаввурлар умумийлиги, математик усуллар ва моделлар, информацион тизим, тиббиётда лотин тили терминологиясининг моҳияти ва аҳамияти, терминоэлементлар бўйича клиник атамалар,

физикавий, кимёвий ва биологик жараёнларнинг ўзаро таъсирлашуви, замонавий тиббий билим олишни ўзига хослиги ва ривожланишнинг асосий босқичлари, биофизика фанининг моҳияти, вазифалари, организм аъзо ва тўқималарининг фаолияти асосида ётувчи умумий физикавий ва биофизикавий қонуниятлари, физикавий қонуниятларнинг тирик организмдаги жараёнларга татбиқ этиш, кимёнинг асосий қонунлари, органик бирикмаларнинг тузилиш назарияси, организмда кечадиган биокимёвий жараёнларнинг ўзаро боғлиқлиги, патологик ҳолатларда моддалар алмашинувининг бузилиши ҳақида тасаввурларни шакллантириши;

табiiй фанларнинг ўзаро фундаментал бирлиги, тиббиёт соҳасида фундаментал ва клиник фанларни ўзлаштириш учун анатомия фанининг зарурлиги, организмнинг ўсиши, шаклланиши, ривожланишининг асосий қонуниятларининг моҳияти, уларнинг ташқи муҳит билан муносабатини таъминлаётган тизимлар ҳамда уларнинг ёшга нисбатан ўзгариши, гистология, эмбриология, цитология фанининг назарий ва илмий асосларига таянган ҳолда хужайра, тўқималарнинг турлари, умумий тузилиши ва вазифалари, аъзоларнинг тараққиёт манбаалари, шаклланиш муддатлари, умумий тузилиш асослари, вазифалари ва ёшга кўра бўладиган ўзгаришлари, одам эмбриологияси босқичлари, уларнинг хусусиятлари, провизор аъзолар, физиологиянинг мақсад ва вазифаси, унинг умумий амалиёт ва фаолиятидаги аҳамияти, замонавий тиббий микробиология, вирусология ва иммунология фани, унинг мақсад ва вазифалари, одам ҳаёт фаолияти жараёнида физиологик функцияларнинг бошқарилиши ва асосий қонуниятлари ҳақидаги назарий ҳамда илмий тасаввурларни шакллантириши;

патологик анатомияни ўрганишда одам танасининг нормал тузилиши, хужайра тузилиши асослари, шунингдек турли жараёнларнинг биохимик ва физиологик кечиши, морфологик ўзгаришлар, турли касалликларда ички аъзолардаги ўзгаришларнинг морфофункционал моҳиятлари патологик физиологиянинг асослари, қонуниятлари, патологик жараёнлар ва ижтимоий-экологик омилларнинг аҳамияти, касалликлар ривожланишининг асослари бўйича билим ва кўникмаларни шакллантириши;

атроф-муҳит омилларини гигиеник нуктаи-назардан баҳолаш, атроф - муҳит билан одам организми ўртасидаги ўзаро боғлиқлик, аҳоли ўртасида соғлом турмуш тарзини шакллантириш, ижтимоий-гигиеник омиллар, касалликларнинг ривожланишида атроф-муҳит омилларининг тутган ўрни, кенг тарқалган касалликларнинг бирламчи, иккиламчи ва учламчи профилактика асослари, гигиеник талаблар бўйича назарий ва илмий билимларни шакллантириши;

таълим йўналиши учун зарур бўлган фундаментал фанларни чуқур ўрганишнинг илмий ва назарий асосларини таъминлаши лозим;

математик ва табiiй-илмий фанлар билан махсус фанлар ўртасида илмий ва назарий боғлиқликни таъминлаши;

таълим йўналиши ихтисослик фанларни ўрганиш ва чуқур эгаллаш учун зарур бўлган фундаментал умумқасбий билимларни, амалий кўникма ва уқувларни шакллантириши;

жамоат саломатлиги ва соғлиқни сақлашни бошқаришнинг аҳамияти, тиббий-санитария ёрдамни тўғри ташкил этиш асослари, инсонни инсонга, жамиятга, ташқи муҳитга бўлган муносабатини тартибга солувчи этик ва ҳуқуқий меъёрлар, жамият саломатлигини шакллантирувчи асосий қонуниятлар ва омиллар, ижтимоий шароитлар, турмуш тарзи, ташқи муҳит омилари, аҳоли саломатлигини сақлаш бўйича маҳаллий бошқарув органлари ва умумий амалиёт шифокорининг асосий вазифалари, мажбурият ва ҳуқуқлари, тиббиёт тарихи ва валеологиянинг назарий ҳамда илмий асослари бўйича назарий билимларни шакллантириши;

тиббиёт муаммоларини ўрганиш ва ҳал этиш бўйича эпидемиологик ёндошишнинг хусусиятлари, аҳоли ўртасида юқумли касалликларнинг келиб чиқиши ва тарқалишининг умумий қонуниятлари, асосий қонуншунослик актлари, эпидемик жараёнининг ривожланиш механизми, шароит ва сабаблари, профилактик ва эпидемияга қарши чора

тадбирларнинг тизими ва таркиби бўйича зарур бўлган билим ва кўникмаларга эга бўлиш учун асос яратиши;

тиббиётда фармакология фанининг асослари, мазмуни, амалий тиббиётдаги ўрни ва аҳамияти, дори воситаларининг таъсир механизмлари ва қўлланиши, соғлиқни сақлаш тизимида суд-тиббий экспертиза фаолиятининг ташкилий, процессуал жиҳатлари, қонунчилик асослари, суд-тиббий экспертизага молик ҳолатлар бўйича назарий билимларга эга бўлиш ва мукамаллаштиришни таъминлаши;

Клиник фанлар блоки:

“шифокор ва бемор” тушунчалари, асосий ўрганиш объекти бўлган биоэтика, бемор ва шифокор ўртасидаги муносабат, шифокор деонтологияси, шахслараро мулоқот асослари ва моделлари бўйича тўлиқ билим ва кўникмаларни шакллантириши;

ички касалликлар пропедевтикасининг тиббиёт соҳасидаги аҳамияти, беморларни сўраб-суриштириш, касаллик ва ҳаёт тарихи тушунчалари, объектив кўриқдан ўтказиш тамойиллари, касалликларнинг асосий клиник симптом ва синдромларини аниқлаш, лаборатор ва асбоб - ускунавий текшириш усуллари натижалари тахлили, қиёсий ташхислаш, дастлабки ва якуний ташхис қўйиш асослари, тиббий ҳужжатларни тўлдириш тамойиллари, ички касалликларнинг тавсифи, этиологияси, патогенези, таснифи, клиник кечиши, асоратлари, ташхислаш ва даволаш усуллари, реабилитация ва профилактика чора-тадбирлари, халқ тиббиёти, шифокор назорати, даволовчи жисмоний тарбия ва физиотерапия бўйича назарий ва амалий билимларни юқори даражада шакллантириши;

клиник фармакологиянинг умумий масалалари, асослари, асосий гуруҳ дори воситаларининг фармакологик характеристикаси, дори воситаларини фармакодинамикаси ва фармакокинетикасининг турли касалликларда ўзгариши, хомиладор ва эмизикли аёлларда, болалар ва кекса ёшдаги беморларда дори воситаларини қўллаш хусусиятлари, бир қатор ички ва ташқи омилларни ҳисобга олган ҳолда препаратларни қўлланишига кўрсатма ва қарши кўрсатмаларни аниқлаш, дозалаш тартибини белгилаш, ўтказилаётган фармакотерапиянинг самарадорлиги ва ҳавфсизлигини назорат қилиш усуллари, препаратларнинг ножўя таъсирлари ва клиник токсикология, дори воситаларини рационал комбинациялаш, ҳамда, клиник рецептура бўйича билимларни чуқур ўрганиш ва қўллашга асос яратиши;

фтизиатрия асослари ва муоммолари, инфекция назорат, сил бўйича эпидемиологик вазият ва силга қарши дори воситаларининг қўлланиши, сил касаллигининг олдини олиш чора-тадбирларини амалга ошириш, эпидемияга қарши режалар тузиш ва аҳолини ахборот билан таъминлаш, эндокринологик касалликларнинг олдини олиш чора-тадбирлари, тарқалиши, кечиши, замонавий текширувлар ва даволаш асослари, кенг тарқалган қон касалликларининг ва нур касаллигининг асосий клиник ва гематологик мезонларини аниқлаш ва даволаш чораларини кўриш, касб касалликларининг назарий асослари, касб касалликлари билан беморларни олиб бориш тамойиллари, аллергия касалликларнинг ва иммун тизимининг ёшга кўра хусусиятлари ва шошилиш аллергия ҳолатларда тез тиббий ёрдам асослари, юқумли касалликларни тарқалиш қонуниятлари, юқумли касалликлар билан беморларни қишлоқ врачлик пункти ва оилавий поликлиника шароитида олиб бориш тамойиллари, тери таносил касалликлари, орттирилган иммун танқислик синдромининг тарқалиши, ўзига хос кечиши ҳамда олдини олиш чора тадбирларини мукамал билишга йўналтириши ва таъминлаши;

кенг тарқалган асаб касалликларининг ўзига хос кечиши, неврологик беморларда топик, нозологик, қиёсий ва синдромологик ташхис қўйиш, асаб касалликларида замонавий функционал ва нейровизуализацион текшириш усуллари ва даволаш принципларини қўллаш, руҳий статусни баҳолаш тамойиллари, психиатрия, наркология ва тиббий психологиянинг долзарб муоммолари, психофармакотерапия, психотерапиянинг, психопрофилактика ва психогигиенанинг асосий тамойиллари, психосоматик бузилишлар, диспансер назорати ва тиббий ҳужжатларни тўғри юритиш, наслий касалликларнинг келиб чиқишида генетик омилларнинг ўрни, касалликларнинг

тарқалиши ва олдини олиш усуллари, организмнинг асосий анатомик структураларини рентгенограмма, ангиограмма, компьютер, магнит-резонанс томограмма, сонограмма ва сцинтиграммаларда аниқлаш тамойиллари бўйича назарий ва амалий билимларни талаб даражасида шакллантириши;

акушерлик ва гинекологиянинг долзарб масалалари, аёл организмнинг ўзига хос хусусиятлари ва кузатиладиган ўзгаришлар, репродуктив саломатликни аниқлаш усуллари, ҳомиладорлик ва тугруқ фаолиятини тўғри олиб бориш, гинекологик касалликларнинг кечиши ва уларни даволаш усуллари, контрацепция, репродуктив саломатлик асослари ва оилани режалаштириш тамойилларини тўлиқ ўрганиш учун асос яратиши ҳамда ривожлантириши;

«Соглом авлод», «Она ва бола», «Соглом она ва бола» Давлат дастурларининг асосий йўналишлари, бутун жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилоти (БССТ) тавсиясига биноан турли ёшдаги болаларнинг жисмоний ва психомотор ривожланиш меъёрлари, болаларни ёши ва соғлигига боғлиқ овқатлантириш тамойиллари, соғлом авлодни тарбиялаш, шакллантириш ва ривожлантириш муаммолари, профилактик эмлаш тақвими, болаларда учрайдиган асосий касалликларнинг сабаблари, уларнинг келиб чиқиш механизми, тарқалиши ва авж олишига ижтимоий, наслий, иқлим ва экологик омилларнинг таъсири, болаларда учрайдиган касалликларнинг фармакотерапия асослари ва антибиотикотерапияси, тугма ва орттирилган касалликлар профилактикаси, эрта реабилитация ва диспансеризация ҳамда неонатология асосларини тўлиқ билиш ва амалда қўллай олишига шароит яратиши;

оператив жарроҳлик ва топографик анатомия фаннинг клиник жарроҳликдаги аҳамияти, жарроҳлик амалиёти турлари, техникаси ва босқичлари, умумий жарроҳликнинг асосий масалалари, асептика, антисептика ҳамда трнасфузиология асослари, жароҳатлар ва жарроҳлик инфекциялари, жарроҳлик амалиётига беморларни тайёрлаш ва амалиётдан сўнг парвариш қилиш чора-тадбирлари, хирургик касалликлар ривожланишида экзоген ва эндоген омилларининг аҳамияти, жарроҳлик касалликларининг кечиши, замонавий ташхислаш усуллари, хирургик касалликларда самарали ва мақсадга мувофиқ даво чораларини ўтказиш ва асоратларни олдини олиш, нейржарроҳликнинг долзарб муоммолари, асаб тизими жарроҳлик касалликларининг кечиши, ташхислаш усуллари ва даволаш чоралари, болалар орасида кенг тарқалган тугма ва орттирилган жарроҳлик касалликларини аниқлаш ва тиббий ёрдам кўрсатиш усуллари, анестезиология ва реанимациянинг асосий масалалари, ушбу соҳадаги тамойиллар ва қўлланиладиган усуллар бўйича барча билим ва кўникмаларни шакллантириши;

отоларингология, офтальмология, стоматологиянинг долзарб муоммолари, замонавий ташхислаш усуллари ва мақсадга йўналтирилган даволаш чораларини қўллаш, урологик касалликларнинг тарқалиши, турли ёшга, жинсга ва ижтимоий-профессионал гуруҳларга мансуб шахсларда урологик касалликларнинг ўзига хос кечиши, урологик касалликларни самарали даволаш, реабилитация ва профилактика тадбирларини амалга ошириш, онкология ва болалар онкологиясининг ривожланиши, ўсма ва ўсма олди касалликларнинг тарқалиши, кечиш хусусиятлари, ўз вақтида аниқлаш тамойиллари, беморларни тўғри олиб бориш, парвариш қилиш ва руҳий ёндошувга аҳамият бериш, даволаш усуллари тўғри танлаш бўйича назарий ва амалий билимларни ривожлантириши;

травматология ва ортопедия, ҳарбий дала жарроҳлиги, болалар травматологиясида кузатиладиган ҳолатлар ва уларни олдини олиш тамойиллари, касалликларнинг ўзига хос кечиши, ташхислаш ва замонавий даволаш усуллари, шошилиш ҳолатлар ва тез тиббий ёрдам тушунчалари, турлари, тез тиббий ёрдам қўламини аниқлаш ва зарур бўлган тиббий муолажаларни амалда бажариш, ҳалокатлар тиббиётининг назарий асослари, фавкулотда вазиятлар, ҳалокатлар тиббиёти хизмати, фавкулотда вазиятлар вақтида тиббий ёрдам кўрсатиш усуллари ҳақида тасаввурга эга бўлиш ва амалда қўллашни шакллантириши;

таълим йўналишига мувофиқ касб фаолияти соҳаларида эришилган асосий ютуқлар, муаммолар ва уларнинг ривожланиш истиқболлари ҳақида тасаввур ҳосил қилиши ҳамда эгалланган билим ва кўникмаларни амалиётда қўллай олишига замин ярата олиши лозим;

тегишли бакалаврият таълим йўналиши бўйича махсус билимларни, касб фаолияти кўникмалари ва уқувларини шакллантириши;

оилавий тиббиёт асослари, оила билан ишлаш, мулоқот, умумий амалиёт шифокори аоолиятида тавсия бериш, УАШ фаолиятида пролфилактика, соглиққа таъсир этувчи психосоциал модел, клиник амалиётда психосоматик муаммолар интеграцияси, аҳолининг турли катламлари билан ишлаш (болалар, ўсмирлар, аёллар - фертил ёшдаги аёллар, ҳомиладорлар, эркаклар, қариялар), ишлаб чиқариш ва қишлоқ хўжалиги ишчиларини олиб бориш тамойиллари, ижтимоий ҳимояланмаган одамларга тиббий-психологик ёндошув, УАШ фаолиятида беморлар, кийин бемор, ўлим тўшагидаги беморларни олиб бориш, меҳнат қобилияти экспертизасини ўтказиш, овқатланиш ва ортикча вазн муоммолари, алкогализм ва гиёҳванд моддаларни қабул қилиш иллатлари билан курашиш, саёҳатчилар учун тиббиёт тамойиллари, УАШ амалиётида таққослама ташхислашни ўтказиш, клиник генетика масалаларини билиш ва амалиётга тадбиқ этиш;

умумий амалиёт шифокори фаолиятида учрайдиган ички касалликларни эрта ташхислаши, мақсадга йўналтирилган текширув ҳамда даволаш режасини тузиши, ҚВП/ОП шароитида кенг тарқалган касалликлар бўйича профилактика чора-тадбирларини тўғри олиб бориши, диспансер назоратига олиш ва реабилитология асосларига таянган ҳолда беморларга тиббий ёрдам кўрсатиши, гериатрия асосларини билиши ва амалда қўллай олиши, меҳнатга лаёқатлилиқ экспертизасини ўтказа олиши, касалхонага йўлланма бериш ёки тор доирадаги мутахассисга юборишга бўлган кўрсатмаларни билиши, ногиронликни олдини олишга қаратилган чораларни кўра олиши, шошилиш холатларда тезкор тиббий ёрдамни кўрсатиши, соглиқни сақлашнинг бирламчи тизимида тиббий ҳужжатларни тўғри юритиши бўйича билим ва кўникмаларни ривожлантириши;

умумий амалиёт шифокори фаолиятида кўп учрайдиган жарроҳлик касалликлари билан оғриган беморларни эрта ташхислаш ва самарали даволаш тамойилларини билиши, жарроҳлик амалиётини талаб қилувчи сурункали жарроҳлик касалликларининг белгиларини эрта ва тўғри аниқлаши, бирламчи жарроҳлик ёрдамни кўрсатиш ва асоратланмаган жароҳатлар ва куйган юзаларга ишлов бериш ва боғлам қўйишни билиши, жарроҳлик амалиётини тўғри танлаши ва асоратларни олдини олиши, соглиқни сақлаш бирламчи тизимида амалга оширилиши лозим бўлган жарроҳлик амалиёти бўйича кўникмаларни бажара олишга шароит ярата олиши;

соглиқни сақлаш бирламчи тизимида кенг тарқалган акушерлик ва гинекологик асосий клиник синдромларни билиши ва эрта ташхислаши, даволаш стандартларини қўллай олиши, физиологик ҳомиладорлик билан аёлларни қишлоқ врачлик пункти ва оилавий поликлиника шароитида олиб бориш тамойилларини билиши, патологик ҳомиладорликни ўз вақтида аниқлаш, олиб бориш тактикасини ва кўрсатмага кўра тор мутахассисга юбориши, туғруқ фаолиятини тўғри олиб бориши, гинекологик касалликларни эрта аниқлаш ва тўри олиб бориши, бепуштлик ва оилани режалаштириш бўйича зарур чора-тадбирларни амалга оширишни шакллантириши;

таълим йўналиши негизидаги муайян магистратура мутахассислиги бўйича келгусида таълимни давом эттиришга онгли муносабатда бўлишига кўмаклашиши лозим.

Ихтисослик фанларининг дастурларини ишлаб чиқишда кадрлар буюртмачиларининг талабларини эътиборга олади.

Танлов фанлар блоки:

Таълим йўналиши бўйича фан, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиққан ҳолда танлов фанларининг таркиби ва уларнинг мазмунига қўйилган талаблар ОТМ Кенгаши томонидан белгиланади.

Қўшимча фанлар блоки:

таълим йўналиши талабаларнинг умумқасбий ва ихтисослик фанлари бўйича қўшимча равишда чуқур билим олишга бўлган эҳтиёжини қондириши;

қасбий психология фанининг аҳамияти ва моҳияти, қасбий психологиянинг илмий-тадқиқот услублари, қасбий психологияга оид олиб бориладиган маслаҳат турлари, қасбий саралаш ва қасб танлашга йўналтиришни психологик ёндошув, қасбий таълимнинг ривожланиши, Ўзбекистон Республикасининг «Таълим тўғрисида»ги қонуни ва «Кадрлар тайёрлаш миллий дастури», таълим жараёнининг узлуксизлиги ва давомийлиги, қасбий таълимнинг инфор­мацион-техник асослари, замонавий инфор­мацион таълим технологиялари, таълим технологияси фани моҳияти ва ҳар томонлама етук шахс тарбиялашда таълим технологияларнинг мақсади, мазмуни, усуллари, қасбий таълим методикаси фани мазмуни, мақсади, вазифалари, ўқув режалари, дастурлари, махсус фанларни ўқитиш услублари ва унинг тамойилларини шакллантириши;

ҳарбий тиббий тайёргарлик, фуқаро муҳофазаси ва фуқаро муҳофазасининг тиббиёт хизмати бўйича амалга оширилиши лозим бўлган чораларни амалда қўллашни таъминлаши;

табiiй, техноген ва экологик фавқулодда вазиятда жабрланган аҳолига тиббий ёрдам кўрсатиш ва ўчоқни бартараф этиш учун ФМТХ куч ва воситаларини, зарурий мол-мулк билан таъминотини билиши ва фойдаланиши учун замин яратиши;

таълим сифатига қўйилаётган талаблар ва меҳнат бозори конъюктураси тез ўзгараётган шароитда бакалаврият таълим йўналишлари бўйича ўқув режалар ва фан дастурларининг сафарбарлиги ва мослашувчан бўлишини таъминланиши;

қасбий фаолият стратегияси ва тактикасини тўғри танлай олиш, қасбий нуқтаи назарнинг барқарорлигини таъминлаши лозим.

3.2. 5111000- Қасб таълими (5510100 – Даволаш иши) бакалаврият таълим йўналиши ўқув режасидаги юклама ҳажми

Барча турдаги аудитория ва аудиториядан ташқари ўқув ишларини ўз ичига олган ўқув юкламасининг энг юқори ҳажми ҳафтасига 54 соат қилиб белгиланади. Ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда (қундузги) ўқиш шакли учун аудитория машгулотларининг энг юқори ҳажми ҳафтасига 36 соатгача қилиб белгиланиши мумкин.

Ўқишнинг норматив муддати олти йил бўлгани ҳолда ўқув жараёни 308 ҳафта давом этиши зарур.

Ўқув даврининг умумий ҳажми қуйидагича тақсимланади:

- назарий таълим - 63-70 %;
- аттестация - 8-10 %;
- таътил - 12-16 %;
- малака амалиёти - 6-12 %.

Назарий таълим ҳажми “Соғлиқни сақлаш ва ижтимоий таъминот” билим соҳасига мувофиқ фанлар блоклари бўйича қуйидагича тақсимланади:

- гуманитар ва табiiй-илмий фанлар блоки 6-7 %;
- клиникагача бўлган фанлар блоки 20-25 %
- клиник фанлар блоки 60-65 %;
- қўшимча фанлар блоки 3-7 %.

Ўқув йилида таътил даврининг умумий ҳажми 7 - 9 ҳафта қилиб белгиланади.

Библиографик маълумотлар

УДК: 002:651.1/7

Гуруҳ Т 55

ОКС 01.040.01

Таянч сўзлар:

касбий фаолият тури, компетенция, модуль, таълим йўналиши, касбий фаолият объекти, касбий фаолият соҳаси, бакалаврнинг асосий таълим дастури (бакалавр дастури), профиль, ўқиб-ўрганиш натижалари, ўқув цикли, тиббий билим, тиббий йўналишлар, соғлиқни сақлаш тизими, клиника, лаборатория, амалий кўникмалар, касаллик, даволаш муассасалари, профилактика, даволаш усуллари, диагностика, этиология, патогенез, морфология, гистология, рентгенология, профилактика, терапия.

Ишлаб чиқувчилар, келишилган асосий тиббиёт ташкилотлари ҳамда кадрлар истеъмолчилари

ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги ҳузуридаги
Республика тиббий таълимни ривожлантириш маркази

Директор **Н.Р. Янгиева**

201_ йил « ____ » _____

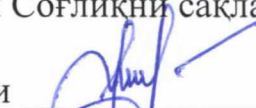
Тошкент тиббиёт академияси

Ректор **Л.Н.Туйчиев**

201_ йил « ____ » _____

КЕЛИШИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги
Вазирнинг биринчи ўринбосари **Б.Қ. Юсупалиев**

201_ йил « ____ » _____

М.Ў.

Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги
Фан ва тиббий таълим Бош бошқармаси

Бошқарма бошлиғи **Ў.С. Исмаилов**

201_ йил « ____ » _____

М.Ў.

Ўзбекистон Республикаси
Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ҳузуридаги
Олий ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълимни
Ривожлантириш маркази

Директор **Б.Х. Рахимов**

201_ йил « ____ » _____

М.Ў.

ТИББИЁТ ОЛИЙ ТАЪЛИМИ МУАССАСАЛАРИ РЕКТОРЛАР РАЁСАТИ
ЙИГИЛИШИ БАЁННОМАСИДАН
КЎЧИРМА

Тошкент ш.

« 20 » 08 2018 й.

Раис: Даминов Б.Т. – тиббиёт олий таълим муассасалари ректорлар раёсати раиси
Котиб: Н.В. Агзамова

ҚАТНАШДИЛАР:

Туйчиев Л.Н. – ТТА ректори, Шамсиев А.М. – СамДавТИ ректори, Ризаев Ж.А. – ТДСИ ректори, Мадазимов М.М.-АндДавТИ ректори, Иноятов А.Ш. - БухДавТИ ректори, Рузибаев Р.Ю. – ТТА Урганч филиали директори, Атаниязова О.А. – ТПТИ Нукус филиали директори, Султонов Ғ.Н.-ТТА Фаргона филиали директори, Дияров Н.А. -ТТА Термиз филиали директори, Боймурадов Ш.А. - ТТА ўқув ишлари проректори, Хаитов Қ.Н. - ТПТИ ўқув ишлари проректори, Юсупалиева Г.А. – ЎзР ССВ Фан ва ўқув юртлари Бош бошқармаси бошлиғи муовини, Янгиева Н.Р. – тиббий таълимни ривожлантириш маркази директори, ўқув-услубий бўлим бошлиқлари, етакчи профессор-ўқитувчилар

КУН ТАРТИБИ:

1. 2018/2019 ўқув йилига тиббиёт соҳаси бўйича ишлаб чиқилган Давлат таълим стандарти (ДТС) нинг муҳокамаси;
2. 2018/2019 ўқув йилига - 5111000 - касб таълими (5510100 - даволаш иши), 5111000 – касб таълими (5510500-фармация), 5310900-метрология, стандартлаштириш ва маҳсулот сифати мененжменти (дори воситалари), 5320500 – биотехнология (фармацевтик биотехнология), 5510100 - даволаш иши, 5510200-педиатрия иши, 5510300 - тиббий профилактика иши, 5510400 - стоматология, 5510500 - фармация, 5510600-саноат фармацияси, 5510700 - олий хамширалик иши, 5510900 – тиббий биологик иш, 5511000 – болалар стоматологияси бакавриатура таълим йўналишлари учун янги ишлаб чиқилган ўқув режалари ва малака талаблари муҳокамаси;
3. 2018/2019 ўқув йилига янги ишлаб чиқилган ўқув режалар асосида 1 курс фанларининг Фан дастурларини муҳокамаси.

ЭШИТИЛДИ:

1. 2018/2019 ўқув йилига тиббиёт соҳаси бўйича ишлаб чиқилган Давлат таълим стандарти (ДТС) нинг муҳокамаси бўйича сўзга Тиббий таълимни ривожлантириш маркази директори Н.Р. Янгиева сўзга чиқиб, улар томонидан таянч тиббиёт ОТМларининг ҳамкорликда ишлаб чиққан ДТСнинг таркибий қисмига киритилган ўзгартиришлар тўғрисида маълумот берилди.

ҚАРОР ҚИЛИНДИ:

1. Янги 2018-2019 ўқув йилига ишлаб чиқилган Давлат таълим стандарти (ДТС), 5111000 - касб таълими (5510100 - даволаш иши), 5111000 – касб таълими (5510500-фармация), 5310900-метрология, стандартлаштириш ва маҳсулот сифати менежменти (дори воситалари), 5320500 – биотехнология (фармацевтик биотехнология), 5510100 - даволаш иши, 5510200 - педиатрия иши, 5510300 - тиббий профилактика иши, 5510400 - стоматология, 5510500 - фармация, 5510600-саноат фармацияси, 5510700 - олий хамширалик иши, 5510900 – тиббий биологик иш, 5511000 – болалар стоматологияси бакавриатура таълим йўналишлари ўқув режалари ва малака талаблари *тасдиқлансин* ҳамда мазкур ўқув режалар асосида 1 курс фанларининг фан дастурлари **Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 5 майдаги “Ўзбекистон Республикасида тиббий таълим тизимини янада ислоҳ қилиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2956-сонли**, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2017 йил 27 сентябрдаги 769-сон қарорининг 2-илоvasида белгиланган “Олий тиббий таълимнинг («Соғлиқни сақлаш» таълим соҳаси) бакалавриат таълим йўналишлари ўқув режаларининг тузилмаси”даги ва Олий таълим муассасаларининг **янги 2018/2019 ўқув йилига тайёрлаш бўйича ишлаб чиқилган "Ҳаракат дастури"**, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислоҳотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3775-сон Қароридаги меъёрларига қатъий амал қилинган ҳолда ишлаб чиқилганлиги белгилаб қўйилсин.
2. Ишлаб чиқилган ўқув режалар ва малака талабларида турдош ОТМларининг таклиф ва эътирозлари инобатга олинганлиги эътироф этилсин.
3. Ишлаб чиқилган малака талаблари ва ўқув режаларини ўрнатилган тартибда тасдиқлаш учун вазирлик ҳузуридаги тиббиёт олий таълим муассасалариаро мувофиқлаштирувчи ўқув-услубий кенгашга тақдим этилсин.

Тиббиёт ОТМлари Ректорлар
раёсати раиси

Даминов Б.Т.

Котиб

Агзамова Н.В.

Тошкент тиббиёт академияси ва кадрлар истеъмолчилари ўртасида бакалаврият таълим йўналишлари бўйича ишлаб чиқилган Малака талаблари

КЕЛИШУВ ДАЛОЛАТНОМАСИ

Тошкент ш.

«__» _____ 2018 й.

Биз, куйида имзо чекувчилар - Ўзбекистон Республикаси соғлиқни сақлаш вазирлигининг Фан ва тиббий таълим Бош бошқармаси бошлиғи Ў.С.Исмаилов ва ТТА ўқув ишлари бўйича проректори Ш.А.Боймуродовнинг Тошкент тиббиёт академияси профессор-ўқитувчилари томонидан тайёрланган қуйидаги таълим йўналишларининг Малака талаблари мазмуни билан танишиб, келишув ҳақида ушбу далолатномани туздик:

- 5510100- даволаш иши
- 5111000 - касб таълими (5510100 - Даволаш иши)
- 5510300 - тиббий профилактика иши
- 5510800 - харбий тиббиёт
- 5510900 – тиббий биология иши

таълим йўналишларининг Малака талаблари ва ўқув режалари Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 10 январдаги “Вазирлар Маҳкамасининг “Олий таълимнинг Давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида” 2001 йил 16 августдаги 343-сон қарорига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида”ги 3-сон қарорига мос равишда ишлаб чиқилган ва бунда кадрлар истеъмолчилари томонидан қўйилган талаблар инобатга олинган, фанлар таркиби, уларнинг мазмуни, маъруза, амалий, лаборатория машғулотларига ажратилган юкламалар ҳажми, фанларни семестрларда ўқитилиши кетма-кетлиги ҳамда малакавий амалиётларни ўтказиш муддатлари тўғри шакллантирилган.

5510100 - даволаш иши, 5111000 - касб таълими (5510100 - даволаш иши), 5510300 - тиббий профилактика иши, 5510700 - олий хамширалик иши, 5510800 - харбий тиббиёт, 5510900 – тиббий биология иши йўналишлари бўйича ишлаб чиқилган Малака талаблари ва ўқув режаларини ўрнатилган тартибда тасдиққа тавсия этилиши мақсадга мувофиқ.

Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни
Сақлаш вазирлиги фан ва тиббий таълим
Бош бошқармаси бошлиғи

Исмаилов Ў.С.

ТТА ўқув ишлари бўйича проректори

Боймуродов Ш.А.

**ТОШКЕНТ ТИББИЁТ АКАДЕМИЯСИ, ТОШКЕНТ ПЕДИАТРИЯ
ТИББИЁТ ИНСТИТУТИ ИЛМИЙ-УСЛУБИЙ КЕНГАШЛАРИНИНГ
КЕЛИШУВ БАЁННОМАСИ**

Тошкент ш.

“ ___ ” _____ 2018 й.

Раис: Боймуродов Ш.А. - ТТА ўқув ишлари проректоры
Котиба: катта ўқитувчи, т.ф.н. Ахмадалиева Н.

ҚАТНАШДИЛАР:

Азизова Ф.Х., Халматова Б.Т., Хамраев А.А., Саломова Ф.И., Бакиева Ш.Х.,
Ирназаров А.А., Маматкулов Б.М., Кулманова М.У., Асилова С.У.,
Ибодуллаев З.Р., Абдуллаева Р.М., Рустамова М.Т., ТПТИдан: Хаитов Қ.Н.,
Агзамова Н.В., Ахмедов Ш.М., Искандарова Ш.Т.

КУН ТАРТИБИ:

5510100 - даволаш иши, 5111000 - касб таълими (5510100 - даволаш иши),
5510300 - тиббий профилактика иши, 5510700 - олий хамширалик иши,
5510800 - харбий тиббиёт, 5510900 – тиббий биология иши таълим
йўналишлари бўйича Малака талаблари ва ўқув режаларини тасдиққа тавсия
этиш.

ЭШИТИЛДИ:

Кун тартибидаги мазкур масала юзасидан хар бир йўналиш бўйича
ишчи гуруҳ раҳбарлари (Халматова Б.Т., Хамраев А.А., Саломова Ф.И.,
Бакиева Ш.Х., Собиров Д.Р.)нинг ахбороти тингланди. Боймуродов Ш.А.
тайёрланган Малака талаблари ва ўқув режалари лойиҳалари юзасидан фикр-
мулоҳазалар билдиришни йиғилганлар муҳокамасига қўйди.

Муҳокамада Қ.Н.Хаитов, Ф.Х.Азизова, Н.В.Агзамова ва
М.Т.Рустамовалар иштирок этди.

Муҳокама этилган масала юзасидан мажлис қарор қилади:

1. 5510100 - даволаш иши, 5111000 - касб таълими (5510100 - даволаш иши), 5510300 - тиббий профилактика иши, 5510700 - олий хамширалик иши, 5510800 - харбий тиббиёт, 5510900 – тиббий биология иши йўналишлари бўйича ишлаб чиқилган Малака талаблари ва ўқув режалари йиғилишда билдирилган таклифларни инобатга олган ҳолда қайта кўриб чиқилсин.
2. Ишлаб чиқилган йўналишларнинг Малака талаблари ва ўқув режалари ўрнатилган тартибда тасдиққа тавсия этилиши учун Вазирлик ҳузуридаги соғлиқни сақлаш соҳаси бўйича олий таълим йўналишлари ва мутахассисликларининг ўқув-услубий бирлашма йиғилиши муҳокамасига тақдим этилсин.

Раис

Котиба

Боймуродов Ш.А.

Ахмадалиева Н.

5111000- Касб таълими (5510100 – Даволаш иши) бакалавриат таълим

йўналишининг малака талаблари ишлаб чиқилишига

ТУШУНТИРИШ ХАТИ

5111000- Касб таълими (5510100 – Даволаш иши) бакалавриат таълим йўналишининг малака талаблари ишлаб чиқишда қуйидаги меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатлар асос қилиб олинди:

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 10 январдаги “Вазирлар Маҳкамасининг 2001 йил 16 августдаги “Олий таълимнинг давлат таъдим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида”ги 343-сонли қарорига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида”ги 3-сонли Қарори;

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2016 йил 11 февралдаги “Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг 2016 йил 5 февралдаги 07/1-73 –сонли топшириғи ижроси тўғрисида”ги 66-сонли буйруғи;

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2016 йил 1 мартдаги “Халқаро тажрибалар асосида ишлаб чиқилаётган таълим йўналишлари, магистратура мутахассисликлари ҳамда қайта тайёрлаш ва малака ошириш йўналишларининг ўқув режалари экспертизасини ташкил этиш тўғрисида”ги 89-сонли буйруғи.

5111000- Касб таълими (5510100 – Даволаш иши) бакалавриат таълим йўналишининг малака талабларини ишлаб чиқишда қуйидагилар инobatга олинди:

Бакалавриат таълим йўналишининг умумий таснифи, қўлланиш соҳасининг мазмуни ва малака талабнинг асосий фойдаланувчилари, кадр истеъмолчилари талабларига мувофиқ даражада ёритилди;

Таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг таснифи ва бакалаврлар касбий фаолиятининг соҳалари яъни бакалавриат таълим йўналиши – фан ва соғлиқни сақлаш соҳаларига тегишли йўналиш бўлиб, соғлиқни сақлаш тизими муассасаларида, аҳоли ўртасида ўткир ва сурункали касалликларнинг тарқалишини олдини олиш, соғлом турмуш тарзини тарғибот қилиш, касалликларни ташхислаш ва даволашнинг замонавий усулларида кенг фойдаланган ҳолда беморларнинг тиббий муаммолари бўйича асосий вазифаларни ҳал қилиш, соғлиқни сақлаш тизимининг бирламчи бўғинида тиббий-ижтимоий вазифаларни бажариш бўйича комплекс масалаларни ечишни ўз ичига олади.

Таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг объектлари таълим жараёнида ҳамда амалиёт давомида зарур бўлган билим ва кўникмаларини шакллантириш давомида барча зарур бўлган объектлари санаб ўтилган;

5111000- Касб таълими (5510100 – Даволаш иши) таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий фаолияти ва унинг турлари халқаро миқёсида

тан олинган тиббиёт олий ўқув юртлари тажрибалари, замонавий техника ва технологиялар, фаннинг ривожланиш даражаси ва ютуқлари, иктисодиёт устуворлиги шароитида кадрларга нисбатан амалиётда қўйиладиган талаблар ҳисобга олинган ҳолда илмий асосланган;

Таълим турлари ва босқичлари бўйича йўналиш малка талабининг келишилганлиги, узвийлиги ва изчиллиги, шахсинг ҳар томонлама ривожланишига йўналтирилганлигини ҳисобга олган ҳолда, уни ишлаб чиқишда барча талаблар мужассамлигини таъминлашга қаратилди;

5111000- Касб таълими (5510100 – Даволаш иши) бакалаврият таълим йўналишининг малака талабларида касбни эгаллаш ҳамда юқори малакали мутахассис сифатида фаолият юритиши учун билим, кўникма ва малакалари мутахассислик талабларига мос равишда ёритилди ва Ўзбекистон Республикаси давлат стандартлаш тизими қоидалари талабларини тўлиқ қониқтиради.

**Ўқув ишлари бўйича
проректор, профессор**

 Ш.А.Боймуратов

**ТИББИЁТ ОЛИЙ ТАЪЛИМИ МУАССАСАЛАРИАРО
МУВОФИҚЛАШТИРУВЧИ ЎҚУВ-УСЛУБИЙ КЕНГАШ БАЁННОМАСИДАН
КЎЧИРМА**

Тошкент ш.

«24» 08 2018 й.

Раис: Исмаилов Ў.С. – тиббиёт олий таълими муассасалариаро Мувофиқлаштирувчи ўқув-услубий кенгаш раиси

Котиба: Убайдуллаева С.А.

ҚАТНАШДИЛАР:

Туйчиев Л.Н. – ТТА ректори, Шамсиев А.М. – СамДавТИ ректори, Ризаев Ж.А. – ТДСИ ректори, Мадазимов М.М.- АндДавТИ ректори, Иноятов А.Ш. - БухДавТИ ректори, Рузибаев Р.Ю. – ТТА Урганч филиали директори, Атаниязова О.А. – ТПТИ Нукус филиали директори, Султонов Ғ.Н. - ТТА Фарғона филиали директори, Дияров Н.А. -ТТА Термиз филиали директори, Боймурадов Ш.А. - ТТА ўқув ишлари проректори, Хаитов Қ.Н. - ТПТИ ўқув ишлари проректори, Юсупалиева Г.А. – ЎзР ССВ Фан ва ўқув юрглари Бош бошқармаси бошлиғи муовини, Янгиева Н.Р. – тиббий таълимни ривожлантириш маркази директори, ўқув-услубий бўлим бошлиқлари, етакчи профессор-ўқитувчилар

КУН ТАРТИБИ:

1. 2018/2019 ўқув йилига тиббиёт соҳаси бўйича ишлаб чиқилган Давлат таълим стандарти (ДТС) нинг муҳокамаси;
2. 2018/2019 ўқув йилига - 5111000 - касб таълими (5510100 - даволаш иши), 5111000 – касб таълими (5510500-фармация), 5310900-метрология, стандартлаштириш ва маҳсулот сифати мененжменти (дори воситалари), 5320500 – биотехнология (фармацевтик биотехнология), 5510100 - даволаш иши, 5510200 - педиатрия иши, 5510300 - тиббий профилактика иши, 5510400 - стоматология, 5510500 - фармация, 5510600-саноат фармацияси, 5510700 - олий хамширалик иши, 5510900 – тиббий биологик иш, 5511000 – болалар стоматологияси бакавриатура таълим йўналишлари учун янги ишлаб чиқилган ўқув режалари ва малака талабларининг муҳокамаси;
3. 2018/2019 ўқув йилига янги ишлаб чиқилган ўқув режалар асосида 1 курс фанларининг Фан дастурларини муҳокамаси.

ЭШИТИЛДИ:

1. 2018/2019 ўқув йилига тиббиёт соҳаси бўйича ишлаб чиқилган Давлат таълим стандарти (ДТС)нинг муҳокамаси бўйича Тиббий таълимни ривожлантириш маркази директори Н.Р. Янгиева сўзга чиқиб, улар томонидан таянч тиббиёт ОТМларининг ҳамкорликда ишлаб чиқилган ДТСнинг таркибига киритилган ўзгартиришлар тўғрисида маълумот берилди.

ОТМларининг ишлаб чиққан 1 курс фанларининг фан дастурлари тўғрисида маълумотлар берилди.

ҚАРОР ҚИЛИНДИ:

1. Янги 2018-2019 ўқув йилига ишлаб чиқилган Давлат таълим стандарти (ДТС), 5111000 - касб таълими (5510100 - даволаш иши), 5111000 – касб таълими (5510500-фармация), 5310900-метрология, стандартлаштириш ва маҳсулот сифати менежменти (дори воситалари), 5320500 – биотехнология (фармацевтик биотехнология), 5510100 - даволаш иши, 5510200 - педиатрия иши, 5510300 - тиббий профилактика иши, 5510400 - стоматология, 5510500 - фармация, 5510600-саноат фармацияси, 5510700 - олий хамширалик иши, 5510900 – тиббий биологик иш, 5511000 – болалар стоматологияси бакавриатура таълим йўналишлари ўқув режалари ва малака талаблари тасдиқлансин ҳамда мазкур ўқув режалар асосида 1 курс фанларининг фан дастурлари **Ўзбекистон Республикаси Президентининг** 2017 йил 5 майдаги “Ўзбекистон Республикасида тиббий таълим тизимини янада ислоҳ қилиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги **ПҚ-2956-сонли Қарори**, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2017 йил 27 сентябрдаги 769-сон қарорининг 2-илоvasида белгиланган “Олий тиббий таълимнинг («Соғлиқни сақлаш» таълим соҳаси) бакалаврият таълим йўналишлари ўқув режаларининг тузилмаси”даги ва Олий таълим муассасаларининг **янги 2018/2019 ўқув йилига тайёрлаш бўйича ишлаб чиқилган "Ҳаракат дастури"**, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислохотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича кўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3775-сон Қароридаги меъёрларига мос равишда ишлаб чиқилганлигини белгилаб қўйилсин.
2. Ишлаб чиқилган ўқув режалар ва малака талабларида турдош ОТМларининг таклиф ва эътирозлари инобатга олинганлиги эътироф этилсин.
3. Ишлаб чиқилган малака талаблари ва ўқув режаларини ўрнатилган тартибда тасдиқлаш учун Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги хузуридаги олий таълим муассасалариаро мувофиқлаштирувчи ўқув-услубий Кенгашга келишув ва тасдиқ учун тақдим этилсин.

Тиббиёт олий таълими муассасалариаро
Мувофиқлаштирувчи
ўқув-услубий Кенгаш раиси

Исмаилов Ў.С.

Котиба

Убайдуллаева С.А.